

Oy Ruutunelonen Ab
PL 350
00151 Helsinki

ELOKUVAESITTELY BUUSTERI-OHJELMASSA

Asian tausta ja säännökset

Viestintävirasto sai yhteydenoton koskien Oy Ruutunelonen Ab:n 28.4.2004 klo 15.40 - 16.10 lähettämää Buusteri -ohjelmasarjan jaksoa. Yhteydenoton mukaan jaksossa oli esitelty Hymypoika -elokuvaa ja esitetty elokuvasta katkelmia, jotka olivat seksuaalisen sisältönsä vuoksi lapsille sopimattomia. Yhteydenoton mukaan kyseinen elokuva on kielletty alle 18-vuotiailta.

Viestintävirasto valvoo televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 35 §:n nojalla kyseisen lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista.

Televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 19 §:n mukaan televisiotoiminnan harjoittajan on huolehdittava siitä, että televisio-ohjelmat, jotka väkivaltaisuuksensa tai seksuaalisen sisältönsä vuoksi tai kauhua herättämällä taikka muulla näihin rinnastettavalla tavalla ovat omiaan vaikuttamaan haitallisesti lasten kehitykseen lähetetään sellaiseen aikaan, jolloin lapset eivät tavallisesti katso televisio-ohjelmia. Lisäksi televisiotoiminnan harjoittajan on ilmoitettava tällaisten ohjelmien haitallisuudesta lapsille joko ennen ohjelman lähettämistä taikka pitämällä lähetyksessä koko ajan näkyvillä tunnusta, josta ilmenee ohjelman haitallisuus lapsille.

Säännöksen tulkintakäytännössä on vakiintuneesti katsottu, että edellä mainitun tyyppiset lasten kehitykselle haitalliset ohjelmat tulee sijoittaa lähetettäväksi kello 21.00-06.00 välisenä aikana. Viestintävirasto katsoo, että lapsille haitallisina ohjelmina pidetään ohjelmia, jotka on kielletty alle 15-vuotiailta.

Saadut selvitykset

Oy Ruutunelonen Ab:n selvityksessä kerrotaan, että Buusteri -ohjelmasarja on koululaisille suunnattu nuortenohjelma, jonka yhtenä osana on leffaklubi, missä esitellään jokin elokuva. Nyt kyseessä olevassa jaksossa oli esitelty Hymypoika-elokuva, jonka Valtion elokuvatarkastamo on luokitellut alle 15-vuotiailta kielletyksi. Ohjelmansarjan jakson ohjaaja ja leikkaajat olivat huolellisesti valinneet näytettävät kohtaukset, joissa ei olisi lapsille sopimatonta seksuaalista sisältöä. Vaikka kyseiset elokuvakatkelmia oli huolellisesti valittu, Oy Ruutunelonen Ab valittaa tapahtunutta. Hymypoika on jo teemansa vuoksi niin rankka elokuva, et-

tä sen käsittely ko. esitysaikana on kyseenalaista. Oy Ruutunelonen Ab on antanut sarjan tekijöille palautetta sekä ohjeistuksen K-merkittyjen sisältöjen käsittelystä.

Viestintäviraston arvio

Viestintävirasto on tutustunut Oy Ruutunelonen Ab:n toimittamaan selvitukseen sekä näytenuhaan keskiviikkona 28.4.2004 klo 15.40 - 16.10 lähetetystä Buusteri -ohjelmasarjan jaksosta. Kyseisessä jaksossa on esitelty Hymypoika -elokuvaa kertomalla lyhyesti sen sisällöstä ja keskustelemalla kahden nuoren kanssa heidän mielipiteistään elokuvasta. Kuvasa on välillä näytetty hyvin lyhyitä katkelmia elokuvasta. Viestintävirasto yhtyy Oy Ruutunelonen Ab:n näkemykseen siitä, että elokuvan aihe on josinönsä sellainen, että sen käsittely kyseisenä lähetysaikana, jolloin alle 11 -vuotiaat lapset saattavat katsoa televisiota yksin, on kyseenalaista.

Näytenuhan perusteella elokuvan esittely ohjelmassa oli sinönsä asiallista ja elokuvakatkelmat oli ilmeisesti pyritty valitsemaan siten, ettei ohjelmassa näytettäisi niitä kohtauksia, jotka ovat selvästi sopimattomia alle 15 -vuotiaille. Elokuvakatkelmissa esitettiin kuitenkin välähdys näytelystä sukupuoliaktista, joka johtaa Valtion elokovataarkastamon ikäraja-perusteiden mukaan K-15 luokitukseen. Lisäksi valtakunnalliset televisio-toiminnan harjoittajat ovat keväällä 2004 tarkentamansa sopimuksen mukaan sitoutuneet siihen, ettei alle 11 -vuotiaille sopimattomia ohjelmia esitetä arkisin ennen klo 17.00. Tosin yhtiöt ovat sopineet ottavansa uutiset menettelytavat käyttöön vasta kesäkauden 2004 alusta.

Viestintävirasto kehottaa Oy Ruutunelonen Ab:ta vastaisuudessa kiinnittämään erityistä huomiota lasten katseluaikaan lähetettävien ohjelmien aihepiireihin sekä siihen, millaista kuvamateriaalia näissä ohjelmissa esiteltävistä asioista näytetään.

Yksikön päällikkö

Merja Saari

Ylitarkastaja

Ilona Kurki-Suonio